

Konec roku opět přišel. Vlastně se blíží. Drobnými denními kroky přichází rozloučení s časem, který se již nebude opakovat. Zažila se nám s manželkou jedna myšlenka, rozloučit se s ním. Po svém. Možná k tomu přizvat pár známých, aby se vydali na krátkou pouť krajinou. Nemusí se přitom příliš povídat, pronášet hluboké myšlenky. Stačí jen jít a vnímat dech krajiny, tok času a proměnlivost prostředí.

Tak jsme si 11. prosince 2021 vykročili. Od pobočky Šmidingerovy knihovny s cílem jasným. Skrze kopce, vrstvu sněhu a bez slunečního počasí. Když jsem si spočetl počet účastníků, bylo nás skoro stejně jako pozorovaných strak v té době v Rennerových sadech, kterých bylo 7. Nás 9. Strakám to ale nevadilo. Létny si nad staronovým altánem, zejícím prázdnotou. Zato za pobočku bylo živo. Kavky obecné si pročišťovaly pírkou po nočním spaní. Okukovaly vletové díry v plášti střední průmyslové školy. Jen špačkové, kteří je na jaře střídají, a poštolky, které mladé špačky loví, byli kdesi pryč.

Štírek cf. mechový

Plánkovou ulicí jsme došli pod zahrádkářskou kolonii pokrývající jižní svah Holého vrchu. Cesta zdánlivě nudná, pokud by člověk nevěděl, že pod jedním z plotů zahrádky se skrývá drobná trojzubka stepní (*Chondrula tridens*). A kousek dál pod hrboilatou pěšinou byla kdysi tůň. Ta již před několika desítkami let podlehla nerovnému boji se skládkou a potom byla zavezena. Sám si z té doby pamatuji pozorování lína obecného.

O kousíček výše ve svahu se zase skrývá drobný lomeček na vápenec. Kdo ví, kolika stavením, cestám či jiným strakonickým stavbám dal kámen. Často si vzpomenu na tvář středověké krajiny. Nebo staré fotografie, nad nimiž se prohánějí myšlenky lidí s časovou značkou „jo, tenkrát“.

Jenže často si ani nevšimneme, že pro nás důležitá přítomnost nějaké stavby, vodní plochy nebo stromoví by mohla být převýšena výskytem vrchu, drobného kopce, kopečku nebo jen výrazné meze. Ta tam je zdánlivě neživá přítomnost krajiny.

Ale dáme se do kopce. Skoro zaniklá studánka (nebo snad rezervoár vody) nad zahrádkami padla do zapomnění pod cestou znamenanou koly aut.

Nedaleký borový les nás obohatil o přítomnost žlabatky bezkřídlé, jak si všimla jedna z účastnic. Pranepatrná snítka na sněhu nebyla prachem, ale drobným křísem. Maličký tvor se pomalu pohyboval po bílé ploše. A bylo jich více.

Odbočka navíc u křížku na vrchol Ryšov je připomínkou hnízdění strakapouda velkého, křik datla černého, pískání hýla obecného. A drozdi kvíčaly ohlašují svým zpěvem příchod zimy. Zdá se, že bude.

Vrchol Ryšov, to je také zaniklá mýtina s dřívějším výskytem suchomilky obecné (*Xerolenta obvia*). Nebo také třemdavy bílé. Ať si někdo vybere. Informační tabule je zde pěkná. Říká nám, co tu je, jak se tu asi žije. Tedy, když to nevidíme nebo nehledáme. Žije zde štírek mechový. Klepítka na dlouhých končetinách natažená kupředu, prodírá se jak malý buldozer skrze měkký sníh. Vyrušen, smrští se a za chvíli jde zase dál. Není pověstným drakem, ale drobným tvorem a dravcem.

A potom dolů. K Droužeticím. Míjíme maličký prostor, kde ještě před cca 10 lety vystavovali své mraveniště mravenci lesní. Staré stromy ustoupily, nové přišly. Mraveniště již není.

Kousek dál si vzpomenu na drobný prostor, ve kterém byly pěstovány topinambury. A naproti je květnatá loučka. S hvozdíkem kropenatým. Možná patří k přítomnosti nedalekého litinového křížku,

Tisovník

vyrubaného na světlo před lety z přehršle trnkovi a kamení.

A pod ním čas honů. Do krajiny vstoupil boj poslední. Muži v zeleném a kolo úporného zápasu s vějířovitě rozprostřenými pírkami bažanta. Rozevlátá do kruhu jako kola na vodě. S několika kapkami krve na bílém sněhu.

O kousek dále rybníček Filipův. Skrývající tajemství drobných ryb,

možná soucitnosti s pokračováním života živočichů, kteří jdou skoro mimo lidský zájem. A potom pohled doprava. Drobný lesík nad Droužeticemi. Fotogenické borovice hladí duši. Po celou roční dobu.

Pokračujeme skrze obec, okolo Podvesního rybníku, kde se na jaře objeví první žáby. Většinou ropuchy obecné. Při troše štěstí je ke spatření i drobný čolek obecný. Ale i tato hladina dokázala kdysi skrýt podivnou plošticí jehlanku válcovitou nebo dlouhého predátora, pijavku koňskou. Silnice vedoucí do kopce provede okolo kapličky zasvěcené Panně Marii. Ta je označena letopočtem 1880 a před ní je litinový kříž zasazený do kamenného podstavce s rokem 1881. Z cesty je možno také vidět několik štítů selského baroka a možná stavby ještě starší. Na nich si již zahlodal zub času.

Dále projdeme obcí, pohlédneme na stromy u rozcestí silnice a polních cest a vydáme se k vrchu Tisovníku. Cestou se odkryje pohled na významné kopce východní části této krajiny. A to Hradec, Ostrý (Vůstrý), Slídovou a Věno. Kopce prodchnuté historií, ale i přírodními zajímavostmi. Jak si kdo žádá a ví.

V dálce, na vrcholu koruny stromu aleje vedoucí k Pilskému rybníku sedí káně lesní. Třeba jej příští rok při pochůzce Buteo zpozorujeme znovu. Krajina má své osadníky, kterých si mnohdy ani nevšimneme.

Nenápadná cesta stoupající přiměřeně do kopce nás dovede skoro na vrchol Tisovníku. Ten ale cílem naší cesty není. Stejně jako část bukového lesa na severním okraji nad obcí Černíkov. Tentokrát jsme si zvolili putování k Hubenovu. A na sněhu se hojně objevují zástupci dvoukřídlých. Křídélka mají pěkně žilnatá, sítkovaná a celkově působí křehce. Ale zdání klame, aktivně sedají na tající sníh a led. Chvilku odpočinou a letí dál do stínu stromů. Zařazení do rodu tiplička je snad správné. Cestou ještě potkáme plazící se stonožku cf. škvorovou a sametově černou larvu páteříčka, kterou bych hledal spíše v předjaří.

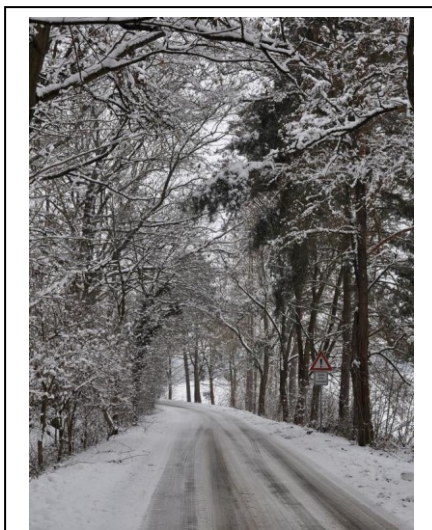
Přes hřeben kopce se v jednu chvíli přenesse hlas zvonu. To v Droužeticích, které zůstaly za námi, odzvonil mechanický zvoník poledne.

Hubenov se najednou vyloupne pohledem shora. A skoro zarostlá cesta nás dovede k opraveným Božím mukám. Jeden z výklenků je ozdoben soškou Panny Marie. Od Božích muk se odkrývá pohled do centra obce na kapličku s letopočtem nad dveřmi z roku 1909.

Psí poňafání nás pošle dál. Jdeme alejí Františka Přibila. Rozbředlý, šedohnědý sníh se pozvolna mění v naději čisté, bílé cesty vinoucí se z přítmí stromů do otevřené krajiny. Po levé straně se objevuje

kousek lesa, za nímž se skrývá vápencový lom. Dnes již opuštěný. Cesta je přehrazena závorou, cedule se zákazem vstupu jsou vyvěšeny.

Pod lomem a směrem k lomu funkčnímu se pasou ve sněhu chundelaté ovce. Nás si nevšímají.

Z Hubenova do Krt

Dokonce ani usedlá poštolka obecná neodlétá. Na silničce do Krt je živo. Potkáváme dost aut, opatrně jedoucích. Konečně přichází zastavení u studánky Bělíčko. Má vodu, sláva. Po několika letech ožil pramen, který je popisován Bohuslavem Balbínem v jeho díle „Krásy a bohatství české země“. Pramen údajně léčivý, maltézský. Kdo ví, kolik podobných pramenů v krajině bylo, a nakonec je sama Země schovala, aby unikly potupě pohrdání životem. Voda zdánlivě mrtvá a živá.

V Krtech jsme se pozdravili na Veském rybníku s hejnem kachen divokých a obdivovali kamenité srázy, za nimiž se rozkládá obec Hradec. Úzké uličky, zajímavá stavení a občasné meze se suchomilnou květenou a zvířenou jsou nepřipraveným znakem této obce.

Když se z ní vystoupí a pokračuje se směrem ke Strakonícím, objeví se vrch Tisovník. Za našeho putování se nám ukázal na počátku naší cesty. Když jsme se vraceli, jeho vrchol zmizel v mlze. Snad jen přes cestu přebíhající srny věděly, kam jdou.

Asi nás čeká mlhavý začátek přicházejícího nového roku. Trochu mlhy, temnoty, ždíbec světla a pak jen dál.

